VENDIM
Nr. 139, datë 24.9.2019

MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR MIRATIMIN E DISA SHTESAVE DHE NDRYSHIMEVE NË VENDIMIN NR. 190, DATË 23.11.2017, "MBI MIRATIMIN E RREGULLORES PËR PËRCAKTIMIN E PAGESAVE TË RREGULLIMIT PËR TË LICENCUARIT NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE"

Në mbështetje të nenit 16 dhe neni 17, pika 4, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; nenit 14, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar; nenit 15, të "Rregullores së organizimit, funksionimit dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 96, datë 3.9.2016, bordi i Entit Rregullator të Energjisë, në mbledhjen e tij të datës 24.9.2019, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 79/2 prot., datë 22.8.2019, të përgatitur nga grupi i punës, mbi propozimin për fillimin e procedurës për miratimin e disa shtesave dhe ndryshimeve në vendimin e bordit të ERE-s nr. 190, datë 23.11.2017, "Mbi miratimin e rregullores për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike",

konstatoi se:

- Neni 17, pika 4, e ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, ngarkon ERE-n me detyrimin për përcaktimin dhe për miratimin e pagesave rregullatore që paguhen prej të licencuarve, në përputhje me rregulloren përkatëse, si dhe pagesa duhet të jetë në përpjesëtim të drejtë me të ardhurat vjetore që vijnë nga veprimtaria e licencuar.
- Neni 14 i ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar, ngarkon ERE-n me detyrimin për përcaktimin dhe për miratimin e pagesave të aplikimit për licencë dhe pagesave rregullatore për të licencuarit në sektorin e gazit natyror, në përputhje me metodologjinë e miratuar prej saj.
- Objektivi i rregullores për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike është: Të përcaktojë pagesa rregullimi të veçanta në respekt të përcaktimeve të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, për të gjithë të licencuarit në aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, operimit të sistemeve të mbyllura të shpërndarjes, furnizimit, tregtimit dhe operimit të tregut të energjisë elektrike dhe përcaktimeve të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar, për të gjithë të licencuarit në aktivitetin e transmetim të gazit natyror, shpërndarjes së gazit natyror, furnizimit të gazit natyror, tregtimit të gazit natyror, operimit në hapësirat e depozitimit të gazit natyror, operim në impiantet e GNL-së; funksionimin e operatorit të tregut të gazit natyror.
- Në nenin 5.3 të kësaj rregulloreje për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike parashikohet se: "5.3 Pagesa duhet të jetë në përpjesëtim të drejtë më të ardhurat vjetore që vijnë nga veprimtaria e licencuar".
- Në nenin 3, pika 52, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, parashikohet se: "52. 'Pagesa rregullatore' është pagesa vjetore që të gjitha shoqëritë e licencuara në sektorin e energjisë elektrike paguajnë për llogari të ERE-s, për të mbuluar kostot e veprimtarisë rregullatore të tij. Pagesa rregullatore për çdo shoqëri të licencuar miratohet çdo vit nga ana e ERE-s, në bazë të një metodologjie të miratuar nga ky institucion".
- Në nenin 4, pika 69, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar, parashikohet se: "Pagesa rregullatore" është pagesa vjetore që shoqëritë e licencuara në sektorin e gazit natyror paguajnë në ERE për të mbuluar kostot e veprimtarisë rregullatore të tij, në bazë të një metodologjie të miratuar nga ERE.

- Në kuptim të përcaktimeve të mësipërme, konstatojmë që shoqëritë e licencuara në sektorin e energjisë, paguajnë për llogari të ERE-s pagesën rregullatore, për të mbuluar kostot e veprimtarisë rregullatore.

Kostot e veprimtarisë rregullatore të ERE-s lidhen me zbatimin e objektit të punës së institucionit, që referuar akteve nënligjore të miratuara në zbatim të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar dhe ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar kanë të bëjnë kryesisht, me:

- Marrjen e vendimeve, të cilat janë të detyrueshme për zbatim nga të gjithë të licencuarit që veprojnë në sektorin e energjisë;
- Përcaktimin e rregullave dhe kërkesave për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë;
- Miratimin e tarifave të përkohshme të transmetimit, në rastet kur operatorët e transmetimit ose shpërndarjes krijojnë vonesa në ndryshimin e tarifave.
- Monitorimin dhe kontrollin e funksionimit të tregut të energjisë dhe marrjen e masave të nevojshme për nxitjen e konkurrencës efektive dhe sigurinë e funksionimit të tregut;
- Kërkimin e informacioneve prej të licencuarve, në kuadër të realizimit të detyrave të tyre;
- Vendosjen e masave administrative efektive, proporcionale dhe parandaluese ndaj të licencuarve;
- Shqyrtimin dhe miratimin në përputhje me parimin e planifikimit me koston më të ulët, planet e investimeve të operatorëve të transmetimit dhe të shpërndarjes dhe monitoron zbatimin e tyre;
- Zgjidhjen e mosmarrëveshjeve, në lidhje me ankesat e paraqitura nga klientët dhe mosmarrëveshjet e lindura midis të licencuarve, sipas parashikimeve të ligjit;
- Monitorimin e zbatimin e kontratave të lidhura midis të licencuarve, duke ushtruar të drejtën e aksesit mbi dokumentacionin dhe informacionin e të licencuarit dhe duke ruajtur konfidencialitetin e informacionit të marrë etj.
- Në zbatim të detyrave si më sipër, është konstatuar një rritje e volumit të aktivitetit të vetë rregullatorit, me qëllim trajtimin e problematikave të të licencuarve, vendimmarrjet e bordit për një sërë çështjesh që lidhen kryesisht me rregullimin e sektorit dhe të veprimtarisë së të licencuarve, monitorimin e aktivitetit të këtyre të fundit, por edhe trajtimit të praktikave që lidhen me shqyrtimin e legjitimitetit të marrëdhënieve kontraktuale mes të licencuarve.
- Duke filluar nga viti 2017, pas vendimmarrjes së bordit të ERE-s nr. 190, datë 23.11.2017, mbi miratimin e rregullores për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike, pjesën më të madhe të aktivitetit rregullator të ERE-s e zë rregullimi i operatorëve publike, në kuptim të të ngarkuarve me detyrimin e shërbimit publik, që mbështetur në parashikimet e VKM-së nr. 244/2016, janë KESH sh.a., OSHEE sh.a. dhe OST sh.a., si dhe shoqërisë "Albgaz" sh.a. si një shoqëri e rregulluar, e cila ushtron aktivitetin e transmetimit dhe të shpërndarjes së gazit natyror në mbështetje të parashikimeve të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016.
- Në analizë të të dhënave që lidhen me vendimmarrjet e bordit të ERE-s, sipas periudhave respektive në vijim të vendimit nr. 190, datë 23.11.2017, e që kanë të bëjnë me ushtrimin e aktiviteti rregullator si vendimmarrje të bordit të ERE-s, seanca dëgjimore, monitorime dhe korrespondenca për/me të ngarkuarit me detyrimin e shërbimit publik, zënë pjesën më të madhe të veprimtarisë rregullatore të ERE-s:
- Neni 6.1 i vendimit të bordit të ERE-s, "Mbi miratimin e rregullores për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike nr. 190, datë 23.11.2017, parashikon se: Pagesat rregullatore do të llogariten bazuar në peshën specifike që zënë të ardhurat e realizuara në vitin paraardhës nga aktiviteti i çdo të licencuari ndaj totalit të të ardhurave të sektorit të energjisë elektrike.

- Neni 6.2 i vendimit të bordit të ERE-s, "Mbi miratimin e rregullores për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike" nr. 190, datë 23.11.2017, parashikon se: Pagesa rregullatore për secilin të licencuar është e barabartë me produktin e peshës specifike të llogaritur, sipas pikës 6.1, me vleftën për t'u shpërndarë, buxhetin e ERE-s (pasi të jenë zbritur pagesat fikse nga licencimi) të përcaktuar sipas pikës 1, të nenit 17, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike.

- Neni 6.3 i vendimit të bordit të ERE-s nr. 190, datë 23.11.2017, "Mbi miratimin e rregullores për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike, parashikon se: Për shoqëritë e licencuara në aktivitetin e prodhimit, furnizimit dhe tregtimit të energjisë elektrike që në vitin paraardhës nuk kanë pasur aktivitet, pagesa rregullatore do të jetë një shumë fikse prej 40 mijë lekësh.

- Duke vlerësuar se për ushtrimin e veprimtarisë rregullatore të ERE-s, me qëllim rregullimin e veprimtarisë së të licencuarve të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik, pesha specifike që zënë këta të fundit për efekt të rregullimit të tyre është ndjeshëm më e madhe se ajo e çdo të licencuari tjetër në sektorin e energjisë elektrike dhe gazi natyror.

Për gjithë sa më sipër, bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës për disa shtesa dhe ndryshime në vendimin e bordit të ERE-s nr. 190, datë 23.11.2017, "Mbi miratimin e rregullores për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike, si më poshtë:

a) Neni 1 bëhet: Rregullorja për përcaktimin e pagesave të rregullimit për të gjithë të licencuarit e tregut të energjisë elektrike dhe gazit natyror nga Enti Rregullator i Energjisë, është hartuar në përputhje me kërkesat e ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar dhe ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar.

b) Kudo në rregullore, togfjalëshi "energjisë elektrike" bëhet "energjisë".

c) Neni 3 bëhet: Objektivi i kësaj rregulloreje të llogaritjes së pagesave rregullatore është: Të përcaktojë pagesa rregullimi të veçanta për të gjithë të licencuarit në aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, operimit të sistemeve të mbyllura të shpërndarjes, furnizimit, tregtimit dhe operimit të tregut të energjisë elektrike dhe për të gjithë të licencuarit në aktivitetin e transmetim të gazit natyror, shpërndarjes së gazit natyror, furnizimit të gazit natyror, tregtimit të gazit natyror, operimit në hapësirat e depozitimit të gazit natyror, operim në impiantet e GNL-së; funksionimin e operatorit të tregut të gazit natyror.

d) Në nenin 4 shtohet pika 4.4, me përmbajtje: Tregut të energjisë do të thotë tregut të energjisë elektrike dhe atij të gazit natyror, në kuptim të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar dhe të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar.

e) Neni 5, pika 5.1 ndryshon: Kjo rregullore është konceptuar konform nenit 17, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar dhe të nenit 14, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar, ku parashikohet se:

f) Neni 5.4 ndryshon: Të licencuarit, në zbatim të neneve 45 e 46 të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar dhe të nenit 30, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar dhe të kushteve të licencës depozitojnë në ERE deri në datën 31 janar të vitit pasardhës, pasqyra të plota për vitin e mëparshëm ushtrimor e më tej, deri në datën 30 qershor kopje të audituar të pasqyrave financiare të periudhës së mëparshme nga ku rezulton informacioni mbi të ardhurat e realizuara nga aktiviteti i licencuar që do të përdoren në llogaritjen e pagesave të rregullimit.

g) Neni 6.1 ndryshon: Pagesat rregullatore do të llogariten bazuar në peshën specifike të aktivitetit rregullator të ERE-s, për çdo vit ushtrimor, për të ngarkuarit me shërbimin publik të realizuara në vitin paraardhës nga aktiviteti i çdo të licencuari ndaj totalit të të ardhurave të sektorit të energjisë elektrike.

h) Neni 6.2 ndryshon: Pagesa rregullatore për secilin të licencuar është e barabartë me produktin e peshës specifike të llogaritur, sipas pikës 6.1 me vleftën për t'u shpërndarë, buxhetin e ERE-s (pasi të jenë zbritur pagesat fikse nga licencimi) të përcaktuar, sipas pikës 1, të nenit 17, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike".

i) Neni 6.3 ndryshon: Për shoqëritë e licencuara në aktivitetin e prodhimit, furnizimit dhe tregtimit të energjisë elektrike që në vitin paraardhës nuk kanë pasur aktivitet, pagesa rregullatore do të jetë një shumë fikse prej 100 mijë lekësh.

j) Neni 9.1 ndryshon: Në rast se i licencuari nuk bën pagesën rregullatore brenda 30 ditëve nga data e marrjes së njoftimit, ndaj tij zbatohen sanksione në përputhje me nenin 107, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar dhe nenit 27, germa "ç", të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar.

k) Neni 9.2 ndryshon: Refuzimi i paraqitjes së pasqyrave financiare në kohë ose dërgimi me vonesë i tyre përbëjnë kundërvajtje administrative dhe ndëshkohen sipas pikës 1(b), të nenit 107, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike" dhe të pikës "ii", të nenit 106, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror".

l) Neni 9.3 ndryshon: Në rast se i licencuari nuk përmbush detyrimin për kryerjen e pagesës rregullatore edhe pas masës së marrë sipas pikave 9.1 e 9.2 të këtij neni, atëherë, ndaj tij, bordi mund të fillojë procedurat për heqjen e licencës, siç përcaktohet në pikën 1(ç), të nenit 42, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike".

2. Drejtoria e Çështjeve Ligjore të njoftojë palët e interesit për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 45 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

ANËTAR I AUTORIZUAR
Adriatik Bego